

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์
และความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

อุรุวรรณ มนาก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

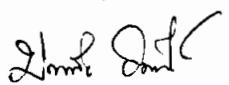
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

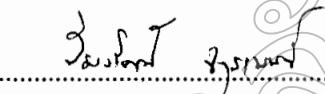
มีนาคม 2553

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ อุ่นไวน์ มนาก ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.มนเทียร ชมดอกไม้)

 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานันท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธาน

(ดร.พลชัวนิ์ วัชรธรรมรัมรุง)

 กรรมการ

(ดร.มนเทียร ชมดอกไม้)

 กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานันท์)

 กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งพีร กิติญาณสันต์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

 คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิก)

วันที่ ๑๖ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2549

ประกาศคุณภาพ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างดีเยี่ยม จาก ดร.มณฑิษฐ ชุมศอกไม้ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.พลธาริน วัชรธรรมรงค์ ประธานกรรมการสอบ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งพิชา กิติญาณสันต์ กรรมการสอบ ที่ได้กรุณามาให้คำปรึกษาช่วยเหลือแนะนำ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะและแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ต่อครั้งเวลาในการดำเนินการวิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้รับ แนวทางในการศึกษาด้านคว้าหาความรู้ มีประสบการณ์ อย่างกว้างขวาง จนสามารถดำเนินการวิจัย ได้สำเร็จลุล่วง ด้วยความเรียบร้อย จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขครั้งมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดน้อย (สำนักงานสภากินเปpong สงเคราะห์) ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านแหลมตะคร้อ ผู้อำนวยการ โรงเรียน วัดพงษาราม (มูลนัสนทศึกษาลัย) รวมทั้งคณะครุที่เกี่ยวข้องและขอขอบใจ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนดังกล่าวที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการทดลอง และเก็บข้อมูล จนทำให้งานวิจัยสำเร็จด้วยดี คุณมนรัตน์ นิชเปี่ยม คุณอนงค์ สียา คุณวรรณพร อภิธรรมวิวัฒน์ ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา เจ้าของเอกสารและงานวิจัย ทุกท่านที่ผู้วิจัยได้นำมาเป็นข้อมูลข้างอิงเพื่อศึกษาวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์สำคัญ อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบบูชา พระคุณ บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสานทางความรู้ อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัย สำเร็จการศึกษา

อุไรวรรณ นานาค

46924268: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน; กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ/วิชาภาษาไทย/นักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย/ ความสนใจในการเรียนภาษาไทย

อุปสรรค มาก: การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
(DEVELOPMENT OF LESSON PLAN BASED ON CHILD-CENTERED ENHANCING THAI LANGUAGE ACHIEVEMENT AND THE INTEREST IN LEARNING THAI LANGUAGE OF PRATHOMSUASA SIX STUDENTS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์:
มนเทียร ชมดอกไม้, ค.ค., วิมลรัตน์ ชตุราณนท์, ค.ค. 177 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสนใจในการเรียนก่อนและหลังเรียน ภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนวัดพงษาราม (มีนันทศึกษาลับ) จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ เรื่องสมุดมิตรภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความสนใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แบบแผนการวิจัยเป็นแบบกลุ่มทดลองคู่มือเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง (One – Group Pretest – Posttest Design) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า ที (t - test) แบบ Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ เรื่องสมุดมิตรภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 83.00/82.93

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สมุดมิตรภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

46924268: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION; M.Ed.
(CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORDS: LESSON PLAN BASED ON CHILD – CENTERED/ THAI LANGUAG/
PRATHOMSUKSA SIX STUDENTS/ THAI LANGUAG CHIEVEMENT/
THE INTEREST IN LEARNING THAI LANGUAGE

URAIWAN MANAK: DEVELOPMENT OF LESSON PLAN BASED ON CHILD –
CENTERED ENHANCING THAI LANGUAGE ACHIEVEMENT AND THE INTEREST IN
LEARNING THAI LANGUAGE OF PRATHOMSUKSA SIX STUDENTS. ADVISORY

COMMITTEE: MONTIEN CHOMDOKMAI, Ph. D., WIMONRAT CHATURANON,

Ph.D. 177

P. 2010.

The purposes of this research were to develop lesson plan based on child - centered enhancing Thai language achievement and the interest in learning Thai language of Prathomsuksa six students to test the efficiency of lesson plan based on child centered Thai language according to the 80/80 standard criterion and to compare the pretest, posttest achievement and the interest in learning Thai language of Prathomsuksa six students before and after using lesson plan based on child - centered

The sample of this group was Prathomsuksa six students of Watphongsaram School (Mameenunthasuksalai) by the mean of purposive sampling and obtained 30 students. The research instruments consisted of lesson plan based on child - centered of Thai language learning strand, learning unit of friendship diary in Prathomsuksa six. Thai language learning achievement test and the interest in learning Thai language. The research design was one group pretest – posttest design. Mean, standard deviation and *t-test* for dependent samples were employed for data analysis.

The results revealed that the efficiency of lesson plan based on child centered of learning unit of friendship diary was 83.00/ 82. 93

The posttest score of the achievement test and the interest in learning Thai language test were higher than the pretest score and the purposed criterion of score at the .01 level of significance respectively.

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	หน้า
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	น
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	ญ
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมุติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	7
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	23
หลักจิตวิทยาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย.....	31
แผนการจัดการเรียนรู้.....	33
การเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	36
การเรียนรู้แบบชิปป้า.....	47
การบูรณาการเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนรู้แบบชิปป้า.....	53
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย.....	55
ความสนใจในการเรียนภาษาไทย.....	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	66
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	66
	การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือ.....	67
	แบบแผนการทดลอง.....	75
	วิธีการดำเนินการทดลอง.....	76
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
5	สรุปผล อกบรายผลและข้อเสนอแนะ.....	82
	สรุปผลการวิจัย.....	82
	อกบรายผลการวิจัย.....	83
	ข้อเสนอแนะ.....	89
	บรรณานุกรม.....	90
	ภาคผนวก.....	95
	ภาคผนวก ก.....	96
	ภาคผนวก ข.....	100
	ภาคผนวก ค.....	163
	ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	177

สารบัญตาราง

ตารางที่

	หน้า
1 ผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หน่วยการเรียนรู้เรื่องสมุดนิตรภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	72
2 แบบแผนการทดลอง.....	76
3 วิธีการดำเนินการทดลอง.....	76
4 แสดงผลการหาประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80 ตัวแรก (E_1).....	79
5 แสดงผลการหาประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80 ตัวหลัง (E_2).....	79
6 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้เรื่อง สมุดนิตรภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	80
7 เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	81
8 แสดงการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ และความสนใจในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน.....	164
9 แสดงการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หน่วยการเรียนรู้เรื่อง สมุดนิตรภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน.....	168
10 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	172
11 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความสนใจในการเรียนภาษาไทย.....	173
12 คะแนนของนักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายแผน จำนวน 12 แผน.....	174
13 เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย.....	175

สารบัญภาพ

ภาพที่

1	แสดงการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบชิปป้า.....	49
2	ขั้นตอนการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	54

หน้า